

صبيان

«ДВТСКИЙ-МИРЪ»

Прибав. къ Тердосиану.

سنه ۱۹۱۲

ترجمان - عدوده

اشبو ورقه نك ايكي صحيفسى
صبيانه ديكر ابكيى مكتب
تدريس و معلم اموريه مخصوص
توتليور

مكتب صبيانلىرى

مكتبلر ناجالستواسى و اداره شرعيه جلد
بندين عائد اولديغنه كوره مقبول و تدريس
ايچون بنسب بيورولمش و ابتدائيه پروگرامنه
موافق اولان درس كتابلردن ۴ جزوى
«خواجه صبيان»، صرف، عام حال، تاريخ
اسلام تجويد، معلم فارسى، حساب ابتدائى
و مشقلى نقطه لى يازى دفترلى كوزل صو-
وتده كوزل كاغده تكرر طبع ايدلمشدر،
اشعار اولنديغى حالده مناسب اكرام ايله هر
طرفه مكتبلره بوللايور.
قام بازى و تماماً تصحيح ايدلمش و
اداره شرعيه جه تمامى تصديق بيورولمش
كلام شريفلىر دائم حاضر بولنمقدور.
مراجعت باغچه سرای
غزته اداره سنه

آدم اوغوللىرى

مدنى قرداشلىرىز

مدنى قرداشلىرىزك يابديغى و كورستديكى
ايشلىرى ملاحظه ايله او قومنى كر كدر. اولاً
هر انسان كر ك وحشى و كر ك مدنى يالكز
بر انساندر. اما آنك عقانك، فكرينك،
عقلنك چلكنك، اوستالتنك درجه سى، اولجور-
شى يابديغى ميدانه كيتريدكى ايشلديكى
ايشلر بيله اولجور.
مدنى انسان خدانك كندينه باغشلايدى
كنش عقلى دائماً ايشلر بيله كوزى اوكلنده

كى مخلوقاتك ايچنى و طيشنى اوكرنك ايچون
چباليور، طبيعتى و مخلوقاتى اوكرنكجه
آلى يارادان حقننده كى اعتقادى دها محكمه.
شيور، خالق دها زياده يقينلاشيور. مدنى
انسان: «بو بنم ايشم دكلدر، بو شياره
قارشىق اولماز و ياكه بو ايش اولماز،
ممك دكلدر اكر ممك اولايدى اول
زمانده ياپياوردى، ددملريك يابمديغى بر
شيئى بن اصل ياپاجقم؟» دېز. دائماً هر
شيئك يابانق، وجوده كېلك طرفنى دوشونير
و اكثريته موفق اولور.
ايكى بوجوق آرشين بويى و ۴ بوجوق
بود آغراقى ايله جانلى مخلوقات آراشند
اورتاجه بر بر طوتان آدم اوغلى ايشلكلىكى
سايه سنده بو كوند نه قدر بيوك ايشلر ميدانه
كيتريدكى ميدانده در.

طن ايدر ككه بو سطرلى صبيان قردا-
شلىرىز يالكز بوش اكانجه يرينه او قومازلر،
عقلز بيله اولجه يوب، بو كا قدر بيلدكلى و
كور دكلرى ايله چاقشديروب او قورلار.
كر ك كندينه و كر ك جمله خلقه فائده لى
ولازم بر ايشك يابله اسنى غيريدن بلكه ميوب
يالكز باشك يابه بيلميه چاليشق و بو بولده
دائماً عقل ايشاتمك مدنى انسانك شاننددر.
كوجك افنديلار يز قورى لاف ايله سزك
وقتكنزى كچيرمك ايتيوروز. سويله دكلريزه
دليل اوله زق مثاللارنى ده كوستره جكز:

دقت اولنسون مشهور آمريكا عالمرندن

فرانقلين ۱۷۷۵ سنه سنده آمريقادن دكر ايله
فرانسه يه ۴۵ كوند كله بيلمش ايدى. بو
كونده ايسه بو بولده كزن پاراخودلرك
تكه سى بزم بيلديكز اوچ قاتلى خانلر
قدر يوكسكدر. بويلرى ۳۵۰ آرشين اولييور.
و هر برى ۲ ميلون بود بوك طاشيه
بيلبورلر.

بو بر شهر بيوكلكنده اولان پاراخودلر
سزى هم چاپوق و هم ده طيش دكر ك بيوك
طالغىلرى آراشند راح و تهلكه سز كوتور-
دكارى حالده بو كا قارشواق سزدن آلدقلى
اجرت باره غايته آزددر. بوندن ۵ سنه مقدم
آمريقادن آروپايه كله جك ذخيره نك بوددن
بر روبله يول پارمى آلنيوردى، حالبوكه
شيئدى بر بود بغدايسى آمريقادن آروپايه
كشريميه يالكز (۶) كاك آلنيورا

بز ددير بوللردن بحث ايتيش ايدك.
شيئدى پاراخود مناسبيله برازده صوبوللردن
سوز آجمايه صيرم كلدى. مدنى انسان
پاراخود ايله بر دكر ك بر طرفندن ديكر
طرفنه كليور، قارشيننده كى ديكر دكره
كچمك ايچون ايكى آراده طوبراق وار،
كچه ميور. همان بو طوبراغى آجوب ايكى
دكر ك صرى بر يرينه قوشوب كندينه صو
بولى آجييور، ايلزوليور، مرادنه ايريبور،
حاجى يابالريكزدن سورارسه كز بويلجه
آچامش «سويش قبالندن» سزه خبر ويزورلر.
بو قنال آجيبوب آق دكر ايله شاب دكرى

عجائب كشيار

قوليبين

قوليبين بيوك بر آدمك اسمي دكلدر. بو آدمي بيان بك آذر. بلكه هېچده ايستين بك چوقدر. ايوان قوليبين ۱۷۳۵ سنهسي نيزي نوغورودده طوغمش بر عادي دكانجي بالاسي ايدي.

۶-۷ ياشارينه كلكده محله مكشند. اوغو يازو اوكرندي. سوكره آتاسي ايواني دكانده اوطورتمايه باشلابوب آليش وېرېش اوكرتمك ايستردى. اما ايوان آتاسي دكانده بولنمديغي وقتلارده اليه بچاق آلوب اغاج پارچهلرندن دكرمنلر، قوطيلر، آرابهار و غيري اشيا يامقله مشغول اولوردى. بعضا بو شير آتاسك قولينه اياشوب قولايغي چكيلور، شمار و طوقات دخه، بيردى.

بويله ايسده ايوان هر كون بر يكي شي اويديرمقدن كيرو طورمازدي. كرنارك برنده درين بر كول قازدي. بو كول اوفاجق بر آقار صوبي بول آجوب آقيزدي سكوله طولان صوبي دخي درلو بندلر واسطه سيله ايلرويه ياواشچه آقمايه مجبور ايتدى. كولده دائما سو بول بول بولنوردى. برده چوق كچهمن دن كولده بالقلر بيذا اولدى. بوكا آتاسي دخي قروانش و اوغلي وانكانك باشي صيماش ايدي.

كونلر كبتكچه ايوان اليه هر كچهن شيشي ملاحظه ايله باقوب اصلنه ايرمك ايستردى. بر كون ديواره كي جالار ساعتك نصل يورو. دوكني آكلماق ايستدى. ساعت آشاغي اينديردى. چرخلرني، آلترلرني برر برر طاغندي، طاغيركن نره دن آلديشه دقتله باقاردى. طاغندقدن سوكره ینه درلو برينه قويدى. ساعت اولكي كبي يوروميه باشلادى. سوكره كنديسي آغاچدن ساعت يابدى. اما ساعتى يورومدى. اما بو ايش اصلا عقلندن چيمازدي. براز سوكره موسقوايه كلوب بر

بر برينه قوشلدى. بول آجلدى. بوي يابوب چيقارانلر بزم كبي برر انساندر. دوشونوب ميدانه كتيرن بالكلز بر آدم بالاسيدر.

روسيمده بر چوق آقار سولر، بيوك اوزنلر واردر. برى آزوف دكزيت، ديكري بالطبق دكزيت آقار. بعضا بونلر بر برينه يقين بولنورلرسده آراده قره بولنديغندن بر برينه كچيلمز. بونك ايجون مدني انسان چوق دوشومدن همان ايكي آراده بيوك آريقلر قازدي. نهرلري بر برينه قوشدى. شمدي بو سابهده پترورغدن آستراخانه، كاسپي آزوف و قره دكلزلندن بالطبق دكزيت اوفاق كميلر ايله چيقلق ممكندر.

مدني انسان: «بويله شيلري يابوق بالكلز فلان خلكك ايشيدر، آنلره مخصوصدر» ديميور. «بنده بر انسانم. بنده عظم واردر، بنده ايش يابه بيايرم» ديميور. كچينه بينوب اوزن بويي كليركن برده باقاركه سو دوز يردن آشاغي به سارقوب آقيور. همان بويله يرلرده سدلي آريقلر يابوب، بريني آجوب بريني قيايوب كچيني آشاغي به اينديرييور، ياكه آشاغيدن بايره طوغري سكچيني بينديرييور. بعض وقتلارده ايسه بر طرفده بر اوزن قارشى طرفده ديك اوزن، اورطه لرنده بيوك دره و يار راست كليور. مدني انسان همان بو درهك بر طرفندن ديك طرفنه بيوك كوهرى اوزاتوب اوزرني آريق كبي يابيور. ايكي اوزنهك صوبي بو كوهرى اوزرندن كچيروب ايكي طاغ آراسي هوان سو يولي ميدانه كتيرييور. پاراخودلر كوهرى اوزرندن كچيورلر.

بونلر هپ مدني انسانلر معرفتدرا

ع. آ.

(ايلروسي وار)

ساعتچي به شاگرد اولدى. چوق كچهمن ساعتى تعمير دكل يكيدين يابمايه باشلادى. بوي ايشيدن كويداشلي اينانمازلردى. ديرلردى: «نيزغورودلى بر روس بالاسي بويله شيشي بابا بيليرمي؟ ساعت زاغرايشاده يابيلير، بو نمه ايشيدر» سوكره كلوب كوزاريله كوردكده شاشوب قاليرلردى.

ايوان قوليبين ساعتچيكله ببيودي، اولندي. مصارفي آرتدى. كچه كوندوز بر ديلم اكك ايجون جاليشيردى. بونكله برار يكي شيلر اويدوروب چيقلق فكرني براقمازدي. بو سورتله كونارك برنده عقله بر شي كلدى. همان بر زيكينه بوي آكللا تدى، زيكين كنديسنه ياردم ايدمك اولدى، ياره ويردى. ايوان هر ككلرني ايستديكني آلوب تداوك ايتدى. بر سنه تمامنده ايوان قوليبينك دكاننده خلكلر شويله بر ساعت تاشا ايدبيورلردى:

بر خانه به بكرز بر ساعت يوقارينده ۱۲ رقملى ساعت دائرهمي. آشاغيمه ايكي قنادلى بر قبو وار. هر ساعت كلككچه بو قپولر آجيليور. قپونك ايلروستنده بر تابوت تابوت اطرافنده سلاحي قاراوللر. بو صيرده بر فرشته كورنوب تابونك اوزرني آجيور. قاراوللر يره بيقيلورلر. بر طرفدن ملكلر ظهور ايدوب طاتلى مقام ايله موسيقي سلري باشلانور. بر ايكي دقيقه موسيقي بيرلايور. بو حال هر ساعتده بر دفعه تكرار ايدبيور. بونك عجايبي شودر كه ساعتك بيوكلكي آنچق بر قاز يورطهسي قدر ايدي.

قوليبين بو هنرني پتربورغه كونوروب بقاترينا پادشاهه تقديم ايتمش ايدي. بقاترينا پادشاه بو عجائب ساعتى سرايه قروب جمله پتربورغ خلكلرني سير ايتيه رخصت ويردى. قوليبينه ايسه (۱۰۰۰) روبله بخشيش وير. يلوب سراي ساعتچيسي تمين اولندي و آقاديمايه اعضا قيد اولنوب علما صنفنه كچيرلدى.

بو درجه‌لری بو باباقلری اله کجیردکن
 سوکره قولیبین ایستدیکی کتابلری و
 ایستدیکی ماکنه و آلتلری دقیقه‌سند بولوب
 ایشنی ایلرولتیوردی. بو سورتله یالکیز
 کندنی باشنه و کندنی عقلیله الکتریک ماکنه
 سی، دۆربین، تلسقوب، میقرسوقوب و
 غیره تورلی آلت و ماکنه‌لر یایوب چیقاردی.
 کونلرک برنده قولیبینک عقلنه (هوا)
 نه‌ری اوزرندن دیرکیز بیوک بر کوبری
 یایبق فیکری کلدی. قلمی آلوب حساب
 ایشنی، کاغذ اوزرند یایدی چیقاردی، او
 وقتک ایشلرلری بوکا اولمه‌جق بر شی
 کبی باقدیار. بوکا کوره قولیبین تصویرنی
 اولاچق بر شکله آغاچ و دیر یارچهلرندن
 قوراشدیروب طاقشدیروب موده‌لنی یایوب
 کوستریدی. بوندن سوکره ایشلرلر تسلیم
 اولدیلر. بونک ایچون دخی قولیبینه یقارئنا
 پادشاهدن (۵۰۰۰) روبله هدیه چیقادی.
 اما بعض بر سبیلردن اوتری کوبریسی یابلمادن
 قالش اییدی.

بویله‌جه هر کون یکی بر آلت یکی بر
 ماکنه چیقارمقد اولان بر عادی روس بالا
 سنک شان و شهرتی یالکیز روسیه دکل جمله
 آوروپا طاعلیدی. کندیشنی کلوب زیارت
 ایتیه باشلادیلر.
 قولیبین بو شیلره اصلا تکیرلنمزدی.
 دائما عادی یاشار و کزردی. کونلرک برنده
 یقارئنا پادشاه کندنی ایله ایوان اوستانک
 بوشنه آندره‌بشکی لنتابه باغلامش بر میدالیه
 طاقیدی. ایشنه یالکیز بوکا ایوان زیاده‌سیله
 افتخارلایردی.

اک سوکره ایوان قولیبین یتربورغی
 بر اقوب طوغدینی یژنی شهرته کوجیدی.
 بو وقتلرده قارنامش اییدی. یاشایشی عادی
 خلق کبی اولوب اصلا بالترامق و خلقلردن
 اوستون کورنیک ایشلردی. وفاتنده جنازه
 سنک غایتله عادی سورگنده کورنیکه‌سی وصیت

ایندی. نهایت ۱۸۱۸ ده وفات ایندی. وفاتی
 کونلرند دخی ماشینا صورتی حاضرلامقد
 اییدی. ۸۴ بیل یاشایوب اولمش قولیبینی
 نیژلی خلقی عمومیه قالدیروب دفن ایتدیلر.
 قولیبیندن سوکره مال و ملکدن برشی
 قلمادی. یالکیز خلقک آغزنده کوزل آدی
 و فائده‌لی ایشلری قالدی. قولیبین اوقو و
 مکتب کورمالمشیدی. اگر اصول و ترتیب
 ایله مکتب تورمایدی بلنکه روسیه تاریخنده
 مشهور بر نام قازانمش بیوک بر عالم سیرمسنه
 کجمن اولوردی.

آدم بالالری آرمسند بویله کشیلر اولوب
 کچیدی و دائما اوله‌جقد. عبرت ایله نظر
 اولونه

شهرلر:

(سوریگوفدن):

قهر ایتمه: یابراقار

دوکولدی دیرکدن

کلیرسه صیجاقلر

طوغارلر بیکدن.

قهر ایتکه کنجلیکک

قونی صاغیلر.

باسلایر یوره‌کک

افکارلر طاغیلر.

بهارک باجیکی

یتنه اسرسه.

قابیلر دیرمجهکی

بو بیلل ایلسه.

اما کنج قونک

صولورسه - طایانماز.

باسلایر یوره‌کک.

افکارلر اویانماز.

(ج. معینوف).

چوققلره مکتوب

کوچک و سوکیلی دوستلریز!

ایکی قیشدن بر «عالم صبيان» ی بز
 یازیبورز، سزلر اوقیورسکز. شمعی آره
 سیره سیزده یازوب بزده اوقومق ایستورز.
 یا که بریکز یازوب قانلریکزد بزمه برابر
 اوقورلار.

«نه یازایق، نهدن بحث ایدمک»
 دیه‌جککز.

آشاغیده سیره ایله یازدیغمز سؤاللره
 دات ایدیکز. بو سؤاللری دوشونهرک هر
 برینک قارشولغنی تفصیلی ایله یازوب بر برینه
 قوراشدیررسکز کوزل و فائده‌لی بر مقاله
 میدانه کلش اولور. بز مقاله‌کزی امضاکز
 ایله درج ایدمزر. هرکس سوه سوه اوقور.
 مقاله یازارکن سؤاللریزی تکرار ایتمک
 و رقم سیرمه‌سیله قیصقه قیصقه جوابلر یازمبوب
 کوپا سؤال و جواب یوق کبی یازمه‌لی.
 یازمجه‌کز شی بر تعریف و یا حکایه طرزنده
 اولمالی. مقاله‌نک آلتنه امضاکز و باشکز
 دخی وضع اولنعالیدر. مثلاً شو سیره ایله
 معلومات یازم بیلیرسز:

(۱) اوطوردینکیز آوول، قریه و یا که
 شهرک آدی.

(۲) وولوست، اویزد، غوبرنا و اوبلاستده
 یاز و قیشکز نسلدر؟

(۳) آوول و شهرلرده نه قدر جان
 اولدینی. اکثری فصل خلق وار.

(۴) اوطوردینکیز برک خلقی نه ایله
 مشغولر.

(۵) اوطوردینکیز برده باغ و باغچه‌جیلق،
 یا که زراعت و یا فابریقه‌جیلق و یا صنعت
 و تجارتدن نهلر وارد.

(۶) غوبرنا شهرته فصل واریلوب کلنیور.

(۷) ارکک و قیز مکتبلری جامملر.

غزته و باصمه خانلر تیاترلر وارمیدز.

«کنجه ده» مدرسه «کتابخانه سی»

- آروپا حیاتی اوکرنک آرزوسفده بولنار لاسیک بوبوک ادباء
عمر و منکرینک انراپنی تنبع ایتمایدلار. بو آرتق انکار اولغماز
پر حقیقتدر بو نقطه نظرین استابولده سولک منهل طرفنده مدیت
حاضره ک بر رکنی عد اویمان لاف تواسنویک، آلسکی تالستویک، شیلرک شیکسپیرک
هانریک سنیکویچک انراپنیک ترکچیه ترجمه ایدلهسی بیوک اهمیتی
حائزدر بو بیوک آدمارک انراپندن یوناری تقدیم ایدیپوروز.
- (۱) آلمانا قارهاینا - تولستوی ۴ جلد ۲۲۰
  - (۲) بر ازدواجک رومانای - تولستوی مترجمی رائف نچدت ۵۰
  - (۳) چارایوان واسیلیچ - آلسکی تولستوی «رائف نچدت» ۵۰
  - (۴) هاملیت - شکسپیر مترجمی ع. جودت ۱۲۵
  - (۵) کیومال - شیلر ۱۰۰
  - (۶) قووادیس - نرون زمانه عائد تاریخی رومان ۳ جلد ۱۸۰
- هانریک سنیکویچ مترجمی نزهت
- «بیوک تاریخ عمومی»
- (۷) کوزل کاغده نفیس بر صورتده باصلش بر چوق رسماری و
خریطه لاری حاوی شو قیمتدار اثر هر کسک ماصاسی اوزولده
بولندبریلایق بر کتابدر مالمی احمد ربیق بکدر هر جلدی ۴۸۰
بیوک صحیفه دن عبارتدر. شو اثرک ۴ جلدی کتیخانه موزه
وجوددر بر جلدی
  - (۸) مصور تاریخ اسلام سید امیر علی - م رؤف ۶۰
  - (۹) عثمانلی یونان محاربه سی «مجلد و مصور ۱۶۰
  - (۱۰) «روس ژاپون سفری» - مجلد و مصور ۱۳۰
  - (۱۱) «تاریخ عمومی» محمد مراد ۶ جلد ۸۴۰
  - (۱۲) «تاریخ عمومی خریطه لی و رسمای» ۳ جلد علی سیدی ۱۸۰
  - (۱۳) «تاریخ سیاسی» ۳ جلد یارس دارالفنوننی پراسسورلرندن
مشهور شاول «سنکیووسک» اثر برکزیده سندن ترجمه ایدیابوب عصر
حاضرین باحثدر
  - (۱۴) «عصر حاضر تاریخی» علی وهاد ۲۰
  - (۱۵) رباب شکسته - مجموعه اشعار شاعر نزامت پرور توفیق شکرت
بک افندیلک اثری اوایوب تورک آثار ادیبه سی ایچنده نظریه بر
برلاست سوی جنس بر اینجی و دایر بر چچه بکدر شعر و ایلایارینه
توصیه اوایونور
  - (۱۶) «خارستان» - آثار مفصومه آلمنده رباب شکسته نه ایسه آثار
مفثوره ایچنده ادب محترم احمد حکمت بک حضرتتاریک اثری
اولان خارستانده اودر. خارستان کوچوک ملی حکایا لردن مرکب بر اثردر ۱۰۰
پوچطه ماری مشرباره عائددر. مکتب کتابلرندن مقام و کتابچی افندیلر
بیوک سفونطو ایدیپور. آدره سی:

Адресъ: ЕЛІСАВЕТПОЛЬ. Усуббеку Усуббекову.

(۸) سزک برای خاقارک عادت و طبعیتری
نصیلدر. سزک گنشتی باشیشکز به درلودر.
اوکک و قادین البسلریکز نصیلدر.

(۹) بولندبغکز یرده اک مشهور شیار
نعدر و اک مشهور آدمار کیماردر. اسکی
وقتدرده سزک یرده مشهور واقعار اولمشی؟
(۱۰) بولندبغکز آدول ریا شهرده
سزک اک زیاده بکندییککز نعدر؟ و بکنمد.
یککز نعدر.

(۱۱) آدول و شهریکزده اولماسی و
یابلماسی استدییککز و مناسب کوردیککز
بر شی واریدر.

ایشته بو صیره اباه جوجقار طرفندن
یازلش کوزل مقاله ر سایلایوب مناسب اولار.
لاری «عالم صبيان» ده درج اولنه جقددر.

نومروای «عالم صبيان» ده کی نال

مشله سنه طوغری جواب کوندر دیار:
محمود رفیق القاری (اورنیورغ مدرسه
حیینه).

افخرالدین خیالیف (مامات)
ابو طالب بن عبدالعزیز افندی. سید
محمد بن مرتضی افندی (کوستل)
حسین بن سلیم یکی سالای (باغچه سیرای
خان مدرسی).

«خطار»

۷نجی نومرو ده کی رقم مشله سنه کان
جوابلر ایلار هفته درج اولنه جقددر.

«اعلان»

«ترجمان» اداره سنده باصلش کلام
قدیم مکتب کتابلری و مشق دفتر لری
(۱) شهر باغچه سیرایده علی طارینک
دکاننده (۲) شهر آقمنجه ده زاهد
درویشوفک دکاننده (۳) شهر بالطه ده
برکت شرکته نیک دکاننده (۴) شهر
قره صوده عبدالفتاح عبدالرحمنوفک
دکاننده هر وقت بولنمقده در.

ПРОДУКЦИЯ ТОЛЬКО

